

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGTELLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy hónapra

30 frt — kr.
15 " — " —
7 50 " — " —
1 " — " —

Egyes száma ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR.

Főmunkatárs: Dr. KIRÁLY PÉTER.

Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:
Hat hasznos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többesét,
hirdetéseik utána szerint jutányos aron vetotnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Két kérdés.

(s.) Amint napról-napra alkalmunk van megfigyelni a közlekedésmérlet egyes nyilvánulásait, azt tapasztaljuk, hogy a politikáról gondolkozó elméket két kérdés foglalkoztatja leginkább. Az egyik az, hogy a mai helyzetet a Bánffy-kormány okozta-e? A másik az, hogy a kompromisszum megvalósulásával — s ezzel természetesen Bánffy bukásával — le volnának-e küzdve az Ausztriához való viszonyunkban beállott bonyodalmak? Megpróbáljuk, hogy mind a két kérdésre lehetőleg kielégítő feleletet adjunk.

Az első kérdéssel, a mostani állapotokért való politikai felelősség kérdésével, már egy és más szempontból foglalkoztunk. Most csak egyetlen szempontból vesszük vizsgálat alá a kérdést: a parlamenti kormány kötelességének a szempontjából. A parlamenti kormánytól — ha magas mértéket alkalmazunk reá — elvárhatjuk, hogy megtegye mindazt, ami az ország javára megtehető. Ha az alacsony mértéket, a lehető legalacsonyabb mértéket alkalmazzuk vele szemben, akkor is elvárhatunk tőle legalább annyit, hogy megtegyen mindent, ami az ország károsodásának az elkerülésére szükséges. A Bánffy-kormány nyal szemben természetesen csak ez a

legalacsonyabb mértéket alkalmazzuk és azt kérdezzük, megtette-e mindent, vagy tett-e csak valamit is arra, hogy a mostani helyzetet elkerülje az ország?

Konstatáljuk először is, hogy a mostani obstrukciót a kormánynak előre kellett látnia, ha csak egy szikra van benne a politikai előrelátásnak. Az obstrukció objektív jogosultságát mindig tagadva, s egyes esetekben való szubjektív jogosultságát ezuttal kérdésesen kívül hagyva, konstatáljuk még, hogy a Bánffy-kormány ettől az ellenzékétől semmi esetre sem várható kiméletet. Az 1896-iki választások után, amelyeken a hatalom egész brutalitását vitték az ellenzéki pártok ellen indított irtóháborúba, az lett volna a kormányzati okosság politikája, amely a végig elkeserített ellenzék ellenében, tapintatos eljárással igyekezett volna kiengesztelni. Báró Bánffy nem ezt a politikát választotta, hanem mindent elkövetett, hogy az amugy is elkeseredett kisebbséget még jobban ekeserítse. A kormány és az ellenzék között való érintkezés lehetősége egyre romlott, míg végül teljesen lehetetlenné vált. Nem nagy időközben két obstrukció is volt; hihette-e a kormány, hogy elmarad a harmadik, amelyre olyan életbevágó fontosságú kérdés szolgáltatott alkalmat, mint a kiegyezés kérdése?

És ha ezt nem hihette — amint-hogy nem hihette — és ha ettől az ellenzékétől nem várható kiméletet, — amint hogy nem várható, — legalább tett volna meg mindent arra, hogy az obstrukcióval járó károsodás a lehető legkisebb mértékre szálljon alá. Ehhez az lett volna szükséges, hogy minden időt, ami csak rendelkezésére állott, a lehető legjobban kihasználjon. Mikor a múlt év elején megkapta a második provizoriumot, sietve kellett volna hozzálátnia a legsürgősebb, a legnélkülözhetetlenebb feladatok elintézéséhez. Be kellett volna terjesztenie az ujonczjuttalékról szóló javaslatot; be kellett volna terjesztenie a kiegyezési javaslatokat olyan időben, hogy a várható obstrukció ellenére is lehessen reménye a kiegyezésnek tető alá hozására; hiszen ha idő van, akkor még remélheti, hogy az obstrukció kimerül vagy leküzdhető lesz.

E helyett a Bánffy-kormány hihetetlen könnyelműséggel pocékolta az időt, haszontalan csip-csup dolgokkal foglalkoztatva a parlamentet; a szükséges dolgokat halogatta; a kiegyezési javaslatokat az utolsó perczen terjesztette be; egész nyáron szüneteltette a Házat és csak szeptember végére hivatata egybe, amikor már egészen ki volt szolgáltatva az obstrukciónak minden,

A vörös lovag.

A Debreczeni tárczája.

Írta: Anatole France.

Öreg korában ismertem meg Onésime Dupont. Hajdan híres nevével már elfeledtek. Vöröse 48-as volt ő, aki szerette a virágokat és szerette a zenét. Néha napján az atyám házában láttam az öreg urat. Mindig feketében járt és nagyon választékosan. Szokásai elárulták, hogy allandoan aprólékos gonddal van maga iránt. Nyolczvan éves korában is megmaradt a kard embere, a lovag. Egyedül és csupán csak a piszoktól félt, annyira, hogy a legritkábban vetette le fehér keztyűjét és igen kevés embernek nyújtott kezet. Hihetetlen módon féltette lelkiismeretét és egészséget, erkölcsi és anyagi tisztaságát. Soha ilyen udvarias embert s ilyen fagyos udvariasságot! Szemei hosszú sárga arcra vetették fényüket s finom ajkainak metszése tán ellenszenvét is kelt, ha a nagylelkűség, a hősiesség, a rajongás is nem tükröződik antik ábrázatán. Onésime Dupont nem vala szegény ember. De sőt gazdagnak tartották, mert szigoruan takarékos életmódját alkalomadtán a nagylelkűség legbizarrabb aktsaival szakította meg.

A júliusi monarchia alatt mint összes-külvő, 1848-ban mint népképviselő, 1852-ben mint száműzött, 1871-ben mint képviselő: Onésime Dupont a szabadság, az egyetemes testvériség országát készítette elő a földön. Olyan volt, mint a korabeli összes republikánusok, de megis eredeti és különös: egy sze-

mélyben az emberi nem nagylelkű barátja s a legsötétebb misanthrop. Akiket tömegükben annyira szeretett, hogy vagyonát, szabadságát életét is kész volt feláldozni értük: egyenkint megvetette az embereket és kerülte velük az érintkezést, mint a szennyfoltot. De jellemnek nem ez volt egyedüli ellenmondása. Folytonosan az eszme függetlenségét hirdette, az öldöklést elítélte ő, aki karddal a kezében védte eszméit és verekedett elvi kérdésekért. Késő vénységig ő volt pártjának legkészsége-sőbb bajvívója.

Büszkesége, hidegsége és a becsületéről vallott hajthatatlan elvei amolyan vörös lovag-hírébe hozták. Porcellánkereskedő fia volt a Poissonnere-város-egyedéből. Őt magát is kereskedőnek szántak. Első szárnypróbálgatásait a porcellán-kereskedelem terén különös esemény örökölte meg, amelyet el akarok önöknek mesélni úgy, ahogy nekem elmondtak aggastyánok, kik már régen a sirban porlanak.

Édes atyja, az öreg Dupont, öreg embernek érezte magát 1835-ben. Minthogy üzletéből jócska vagyon szerzett, elhatározta, hogy falura vonul a feleségével; felesége ugyanis, született Héloise Riboult, nemrégiben végre kézhez kapta atyai várandóságát. Ennek az 1835. esztendőnek egyik napján a jó öreg behívatta Onésime fiát abba a rácszal elkerített részkébe, mely harmincz év óta irodájával szolgál s a honnan irásközben ügyelni lehetett az üzleti személyzetre, aztán szólott hozzá a következőképpen:

— Nem vagyok többé fiatal s a kerteszkedés csendes örömeiben akarom végezni életemet. Mindig nagy kedvet éreztem a körtetek ültetéséhez. Rövid az élet, de az ember újra él gyermekeiben. A Teremtő ezt a halhatatlanságot szánta nekünk a földön. Husz éves vagy. En ebben a te korodban edényeket árultam a vásárokon. Taligámmal végigvonultam az összes megyéken és sokszor megtörtént, hogy az utszélen, hóban, esőben kellett töltönnem az éjeleket. Az élet, mely kemény próbákat mer ream, könnyű lesz neked. Örülök neki, mert hiszen az én életem folytatása a te életed. Hugodat nőül adtam egy ügyvédhez. Ideje, hogy szent anyádnak és magannak kijusson a nyugalomból, a melyet megérdemeltünk mindketten. Munkával emelkedtem fel a társadalomban, ismereteimet pedig azokból a röpiratokból meg ujságpapirokból mértem, a miket országszerte terjesztettek annak idején, zavaros időkben, a mikor alkotmányt adott magának ez a mi hazánk. Te a kollégiumban nevelkedél, tudsz latin, meg jogot. A szellem diszei ezek, valóban. De becsületesebb lenni és vagyonot szerezni: ez a földolog. Megállapítottam házuok hírnevét: a te kötelességed tartatani, nagyobbítani. A porcellán-árucczak, a mely az élet minden szükségletére kiterjed. Foglald el hat a helyemet, Onésime. Nincs még elég erőd, hogy egyedül betöltsed, jól tudom. De majd segítelek az első időkben. Kell azonban, hogy a vevőközönség megszokja arcodat. — Matól fogva tehát te fogadod a megrendelése

sőt obstruálni se kellett már, hiszen a kiegyezési javaslatok tömegénél és fontosságánál fogva ki volt zárva az, hogy törvény legyen belőlük csak félig-meddig lelkiismeretes parlamenti munka révén is.

A Bánffy kormány tehát két irányban is elmulasztotta a parlamenti kormány kötelességét. A parlamenti kormány kötelessége a parlamenti tárgyalások normális menete érdekében lehetővé tétele a többség és kisebbség között való érintkezésnek. Ez Bánffy alatt lehetetlenné vált, hiszen azonfelül, hogy a végletekig el vannak vadítva az indulatok, már a kormányelnök szavahihetősége is komolyan kétségessé vált. A parlamenti kormány kötelessége gondoskodni arról, hogy minden törvényhozó munka a megfelelő időbeli keretek közé helyeztessék. A Bánffy-kormány heteket huzott ki és hónapokra való munkát napok alatt akart elvégeztetni. A parlamenti kormányt az a kötelességét tehát, hogy a törvényhozás munkáját irányítsa, megszegte vagy elmulasztotta. Ha tudatosan megszegte; ha szándékosan idezte fel az ellenzék engesztelhetetlen gyűlöletét és tervszerűen halasztotta minden törvényhozó feladat elintézését az utolsó pillanatra; ha ezzel a dilatórius taktikával azt akarta elérni, hogy a parlamenti kormányzást lehetetlenné tegye és az abszolutizmusra ürügyet teremtsen: akkor hallatlan gonoszságot követett el. Ha pedig nem tervszerűség, hanem ügytelenség és tehetetlenség volt ennek a taktikának a kuforrása, akkor ez az ügyefogyottság még rosszabb amannál. Amaz hiba, ez több: bűn. Az első kérdésre ime, ez tehát a feleletünk: igenis a Bánffy-kormány bűne vagy hiánya okozta a mai helyzetet; nem kizárólag, de főképpen.

A második kérdésre röviden felelhetünk. Hogy mi lesz köztünk és Ausz-

ria között: az részben a Lajthán tul fog eldőlni. A magyar politikának csak egy feladata lehet: bármilyen történet is Ausztriában, érvényesíteni kell azokat az alkotmánybiztosítékat, amelyeket részünkre a hatvanhetedik kiegyezés foglalt magában. És csak egy helyes útja lehet minden magyar kormánynak; egyfelől teljesíteni a hatvanhetedik alaptörvényben foglalt kötelezettségeinket, másfelől megóvni a benne foglalt jogainkat. A Bánffy kormány nem ezt az utat követte. Megdöbbentő készséget tanúsított a hatvanhetedik alaptörvényben biztosított jogaink elhomályosítására vagy elcsavarrására és ezenfelül a maga kényelmes politikájával közvetve hozzájárult az ausztriai állapotok elmérgesítéséhez. Hogy most már azután mi lesz, azt nem lehet tudni. Csak egy bizonyos hogy a Bánffy kormány által követett uton nem jutunk ki a bonyodalmakból, hanem ellenkezőleg a 67-es alkotmány katasztrófájához.

Mindakét kérdésre az a felelet tehát, hogy Bánffynak mennie kell. Mennie kell azért, mert a parlamenti kormány kötelességeit teljesíteni nem bírja, vagy nem akarja. És mennie kell azért, hogy az Ausztriához való viszonyunkban beállott bonyodalmak leküzdésére legalább a lehetőség meglegyen.

Országgyűlés.

A főrendiház ülése.

A magyar Állam súlyos állapota fölötti aggodalom megmozdult a főrendiház lelkében is, felebredt érdekeltsége, aminek tegnapi testület komolyságához mérten szintén kifejezést adott. Nem kisebb ember, mint az ország herczegprímája: a kérte számon a kormánytól azt, hogy miként jutott az ország a mai törvényen- és alkotmányon kívüli állapotba.

Feszűt várakozással várta a közvélemény a főrendeknek ezt az ülést, amelyet a kormány, érezve annak kényelmetlenségét, hetek

óta halogatott. A karzatok már fél 11 órakor ömve voltak; különösen zsúfolt volt a képviselők részére fenntartott szakasz. Maguk a főrendek is nagy számmal jöttek össze, alig maradt üres hely a piros bórpadokon. A miniszterek, a beteg Fejérváry kivételével, mind megjelentek az ülésen.

Ott voltak, V a s z a r y Kolozs herczegprímás, S c h l a u c h Lőrincz, C s á s z k a György, br. H o r n i g Ede, S z m r e c s á n y i Pál, F e h é r Ipoly. Elment oda W e k e r l e, J ó k a i, G y u l a i Pál, S z a p á r y Gyula is és az ülés vége felé megjelent a horvát bán; K h u e n - H é d e r v á r y Károly. Sűrű csoportot képezett a balközépen: a k i n e v e z e t t e k csoportja.

Az ülést pontosan 11 órakor nyitotta meg báró V a y Béla. Az elnöki előterjesztések nem tudták a figyelmet lekötöni, de annál nagyobb lett a csend és figyelem, amikor az elnök jelentette, hogy a napirend előtt a h e r c z e g p r i m á s kíván szólni.

V a s z a r y aztán kevés szóval nagyon sokat mondott és kérdezett. Megdöbbentő állapotnak nevezte a mai helyzetet; kiemelte, hogy arról a főrendiháznak h i v a t a l o s tudomása nincs; hangoztatta, hogy a kormánynak e l k e l l e t t k e s z ű l v e l e n n i e a m a i állapotra; végül f e l v i l á g o s i t á s t kért a kormánytól a helyzet mikénti szanalására nézve. A kik értenek azon a diplomataikai nyelven, a mely a főrendiházban otthonos, tudják, hogy abból a székéből, azon a helyen milyen súlytal esnek a mérlegbe azok a szavak.

Bánffy miniszterelnökben itt mégis több kötelességtudás volt, mert azonnal felelt. Nem tagadhatta meg azonban itt sem magától és nem zsenirozta a hely abban, hogy hódoljon megrögzött szokásának: a nemigazmondásokat — úgy látszik — második természetévé vált.

Különösen két állítása volt, a mi homiokegyenest ellenkezett a valósággal.

— Lássá, szólt Peignot, nem félek a porcellánoktól. Sokat kell venni, ha az ember sok akar eladni.

Ugy nézzen rám, hogy merész ember vagyok, aki nem fél, de reszkíroz. Én vagyok a maguk legjobb vevője! tette hozzá jóízű nevetéssel.

Majd kissé elsomorodott arccal, kissé siránkozó bángon hozzátette a kereskedő:

— Lesz szives valamit leengedni az árából. Nagyon drágán számít. Rosszak az idők. Sok a pénz Franciaországban, de nem is tudja, elrejtőzik. Az idők, a mai nyugtalan állapotok. Ugyebár, enged valamit az árából?

— Sajnálom, de nem teljesíthetem kérését, viszonzá Onésime, fagyos, jéghideg udvariasságával.

— Nem engedhet 5 százalékot? Menjen, maga tréfál!

— Nem uram, nem tréfálok.

— De hiszen a papája rögtön szó nélkül engedne. Mindent megtesz, amit tőle kérek. A világért sem tagadna meg valamit régi barátjától.

Lássá, az ám a derék ember, az öreg Dupont!

— Végezzünk uram, szólt fölemelkedve Onésime. Azok után, a miket most mondott, nem érintkezhetem önnel másképpen, mint két barátom közvetítésével.

— M-i-t? Mi: mond? kérdezte a dijoni

ket, a mik érkeznek. Ime, itt az árjegyzék, nagy segítségére lehetnek. Tanácsaim meg az idő megteszik a többi. Nem vagy sem rossz, sem együgyű. Még csak azt sem vetem a szemedre, hogy a la Marat mellényeket viselsz, meg hogy dandyskedel. Velejár a koroddal, fiatal voltam én is. Új le hát kedves fiam, az asztalhoz?

S az öreg Dupont kezével kopott íróasztalra mutatott, mely korántsem volt divatos, de megtartotta takarékoságából, mert az öreg ur nem vala fényűző. Harmincz év előtt vette meg az íróasztal még Choisiul miniszternek szolgált hajdanán.

Onésime Dupont szóltanul engedelmességeddel elfoglalta kijelölt helyét, Atyja sétálni ment, mert bizott a fiában, hogy a jó vér meg nem tagadja magát, meg aztán jóleső elégtételt is érzett a bensejében: ime milyen könnyűszerrel csinált ő porcellánkereskedőt a dandyból. Onésime pedig, a mint magára maradt, tanulmányozni kezdte az árjegyzéket. Hajlandó volt a munkára és teljes figyelmét fordította az ügyekre, a miket rája bíztak. Mintegy félóraja dolgozott, a mikor beállított Peignot Jozsef ur, dijoni porcellánkereskedő: jovialis, kedélyes ember, a Dupont-czég legkiválóbb vevője.

— Ön itt, Onésime ur! Micsoda, hát nem a köruton sétaltatja az aranygombos kék öltönyt? A szép le nykák bizonyára nagy szomorúsággal veszik észre távollétét. De igazá-

van; a mulatságnak meg a komoly munkának is megvan a maga ideje. Édes atyjával volna dolgom.

— Én helyettesítem.

— Nagyon örvendek. Kitűnő barátom az öreg ur. Tíz év óta van dolgom vele. Remélem további tizen s még több esztendőn keresztül megleszünk önnel is. Hiszen hasonlít hozzá, de még inkább az édesanyjára. No, ezzel nem éppen rosszat akartam mondani. Dupontné helyre egy asszony. Hogyan van az édesatyja? Remélem e héten együtt ebédelek vele, tíz év óta így szoktuk. Mondja, ugyebár nem beleg?

— Egészséges. Köszönöm. Mi a kívánsága?

— Hm... ez évi összejövetelünk ideje. Ilyenkor teszem megrendeléseimet. Ma reggel érkeztem a delizsánczon s a Victorie szállodában lakom, a Coq-Héron-utcában.

És Peginot József ur kivéven egy papirost a zsebéből, olvasni kezdte, amire szüksége van: asztali készleteket tucatzával, tányérokat százával, bögreket, fazekakat. — Gyönyörű rendelés.

— Iparkodni fogok, hogy önt kielégítem uram, szólt Onésime.

S szeméit le nem véve az árjegyzékről, Onésime gondosan diktálta a porcellánok árait... Huszonnégy készlet a la Charte, ezüstösen, aranyosan... husz Lamartine... hatvan garnitúra.

Az egyik az, hogy szeptember hatodika óta a kormány ismétellen tett kísérletet a parlament normális viszonyainak helyreállítására. — Mindenképpen tudja, hogy a parlamenti helyzet elmérgesedésének egyik fő oka éppen az, hogy a kormány a legmélyebbben az ellenzéknek minden óhaját elől.

A másik az, hogy a legújabb tranzakciónális kísérletek az egyesült ellenzéki pártok részéről indultak ki. Ismét köztudomásu, hogy újév óta az ellenzék szobássa sem a lottó Bannfyval és a kompromisszum tárgyalások részben a díszidensek kezdeményezésére, részben a korona egyenes utasítására indultak meg.

A kibontakozásról is mondott valami programfelet; ez azonban mindennek kepezheti alapját, csak a kibontakozásnak nem. Az unalomig ismert nótát futtatja: a kiegyezésnek feltétlen biztosítását és a képviselőházi kikis és bőséges megfélékezését. Ezen a kettőn felül a magyar miniszterelnök a mai valóság helyzetben sem tud emelkedni, a mikor tudja, hogy az ilyen rideg, tisztán csak a ratura, a kérdésként sugallt álláspont csak fokozhatja a további bonyodalmakat.

Meg az találta szükségesnek hangoztatni a miniszterelnök, hogy a ma pillanatban nem tartja szerencsésnek ezeknek a dolgoknak a diskussziójára. Hat bizony az nem volt titok, hogy a főrendek megmozdulása Bánffy urra nézve a nagyonykényelmelelendolog.

A főrendek kellemetlen esőndben hallgattak végig a miniszterelnököt. Csak a beczitált kinevezettek sorából kísérlődött meg egy gyönges helyeslés, de az is nyomban elhalt.

A hercegprimás ezután még rövidebben szólott, mint először. Nem lévén helye a nyilatkozásnak a felől, hogy tudomásul veszi-e a

miniszterelnök felvilágosítást, csak azt az óhaját fejezte ki, hogy a béketárgyalások minél előbb sikerre vezessenek. (Sapientia)

Megelőzést követve mind a két főszóalását a magyar kath. egyház fejedelmének. Most jelentette be gr. Széchenyi Imre a királyhoz intézendő feliratindítványát, amelyben arra kéri a főrendek a koronát, hogy alkotmányos jogait ekként gyakorolja, hogy a béke helyreállhasson.

Megokolta pedig ezt a lépést az indítványtve azzal, hogy a főrendek nem nézhetik zsebre tett kezzele a mai helyzetet.

— Helyes! Ugy van! — hangzott feljebből.

Az indítvány indokainak meghallgatását és az afeletti vitát az elnök javaslatára ma-ra tüzte ki a Ház. Így hat ez a tegnapi ülés csak előjáték számba megy.

A napirend má érdektelen pontjait gyorsan letárgyaltak és az ülés délre már véget ért.

BELFÖLD

A béke tárgyalás. Bánffy báró miniszterelnök tegnapi délután Lukács pézozügy-miniszter és Fjérváry báró honvédelmi miniszter jelenlétében adta a disszidensek vezetőinek, Szilágyi Dezsőnek s Andrássy Gyula és Csáky Albin grófoknak a kormány választás ellenpontjait az ellenzék közös bekeföltételeire.

Ezeket az ellenpontokat tegnap délelőtt feltizenegy órakor nyújtotta át Szilágyi Dezső az ellenzék béketanácsának, a mely Kossuth Ferencz elnökiése alatt a képviselőház első szamu bizottsági termében üt össze. Jelen voltak az elnökön kívül: Kiss Albert, Tóth János és Hentaller Lajos függetlenégi, Apponyi Albert, Horánszky Nandor és Szentiványi Árpád nemzetipárti, Molnár János és Rakovszky Istvan néppárti, Polónyi Geza agronporturi delegátusok, valamint Szilágyi Dezső, Csáky Albin és Andrássy Gyula grófok a disszidensek kiküldöttei, ez utóbbiak ugyis, mint a kormány által a bekeakzio közvetítésére fölkért urak.

Szilágyi Dezső adta ezeknek a kormány szóbeli jegyzeket, amelyek foglalata ez: az

indemnitás, a provizóriumjavaslat, a két katonatörvény átvezetése, biztosítandó az ellenzéki pártok által, biztosítandó az április végén benyújtott kiegyezés javaslatban foglalt kötésnek átvezetése is, önálló rendelkezés alapján, ha tetszik, a szerződés formájában, a külföldi képviselők egységének megővésével, de minden jog fönntartásával s az így e'álló rendelkezésnek Ausztriában való érvényesítésére elfogadtatik az osztrak alkotmány 14. szakaszának alkalmazása, az ellenzék belemege, a klotür kizárásával, a házszabályok szigorításába, viszont a kormány biztosítja a kuriai bíraskodás törvényerőre emelését s Bánffy br. meghozza személyi áldozatát. Az ellenzék többi kivansagai elől, bár az inkompatibilitási törvény revízióját a kormány maga is óhajja ezidőszerint kiter a kormány.

Az első volt, amit a békekonferencia kimondott, a tanácskozás titokban tartásának kötelessége. Előre látható, hogy a tiltakozásra 48 óráig nem lesz szükség. Az alati megérik egészen az ellenzék elhatározása. Másod-sorban a külföldi képviselők részére vonatkozó az a törvényjavaslatba beiktatandó szakaszt vették tárgyalás alá, amelyet Szell Kálmán formulázott s a korona és a kormány magáéva tett, azután a többi pontokat.

Deli tizenkét óráig tartott ez a tanácskozás, a melyben Szilágyiék is résztvettek. Azután még egy órahosszat tanácskoztak külön az ellenzéki bekekelegátusok, még pedig igen élénken. E tanácskozás lefolyásáról és eredményéről semmi pozitívumot nem írhatunk, csupán azt az egyet jegyezhetjük föl, hogy teljes megállapodás nem jött létre, s délután négy órakor ugyanott folytatták a tanácskozást s valószínűleg meg ma is tart a tárgyalás.

A koholt zászlósértés.

Budapest, jan. 10.

Budapesten vasarnap lefolyt tiltakozó népgyűlés nagy sikere sehogy sem tetszik a kormánynak. A főváros polgárságából hatvan-nyolczvanezer ember gyűlt egyúve az alkalmossal a tömérdek nép a tarsadalom minden rétegeből összeolvadva, imponzus módon tiltakozott a jogfosztó, alkotmányaruló rendszer bünei és továbbmaradása ellen. A kormány agent provoateurjei, detektivjei, akik ott sattenkedtek a tömeg között, nem voltak képesek megzavarni a gyűlés méltóságos lefolyását.

A rendőrség előre kiszámított brutalitási is csak a Bánffy-Percezel Rudnay czeget mutatták be újból a maga silányaságában, a nélkül, hogy azzal a népgyűlés jelentőségének árihattak volna. — Kellett tehát kieszeln valakit az ellenzék és a tüntető polgárság rovasára. — Es erre ismét alkalmas eszköz a rendőrség és a kormánypárti sajtó.

Rudnay főkapitány hivatalos sajtóirodája kiadta s a kormánypárti sajtó süvöltötte, hogy a népgyűlésen megteptek egy magyar nemzeti zászlót. Erről a hírről most kiderült, hogy az nem egyéb, mint czelezatusan terjes tett hivatalos hazugság. A népgyűlésen ugyanis két-száz nemzetiszínű lobogó volt és ezt a Rumbold czeg kölcsönözte ki. Hogy ebből a két-száz zászlóból egyetlenegy sem hiányzik, sőt hogy az egytől-egyig sértetlenül került vissza, arról tanuskodik a nevezett czeg alábbi elismerése:

A népgyűlés tisztelt rendező bizottságának Helyben.

Ezennel elismerem, hogy a népgyűlés czelejára a rendező-bizottságnak átengedett 200 darab zászlót hiánytalanul és épségben a gyűlés után visszakaptam, Tisztelettel Rumbold s. k. Rudnay főkapitány azonban nem elégszik meg azzal, hogy ez az otromba koholmány meg van czefozva, hanem az előzőhöz hasonló hitelességű kommünikét bocsát ki, melyben azt hirdeti, hogy az alított zászlósértés

kereskedő, kinek ártatlan lelke egész odalett a meglepetéstől.

— Azt mondom, uram, hogy bátor leszek segédeimet önböz küldeni, kik viszont kötelességük ezerint rendelkezésére állanak az ön segédeinek.

— Nem értm.

— Bizonyára uram, nem beszéltem elég világosan. Bocsnatot kérek érte. Elküldöm önböz a segédeimet, mert megsértette édes atyámat.

— En sértettem meg édesatyját, én? tiz év óta barátomat, nagybecsült üzlettársamat, kit tiszttelek, szeretek? Ön félrebeszél, fiatal ember!

— Megsértette őt, uram, mikor feltette róla, hogy engedhet valamit a cikkek meghatározott arából: a mi azt jelenti, hogy tulajságos, tehát tisztességtelen hasznót vesz, minthogy az ön véleménye szerint, kívánságára leszállhatja az arakat. Ő tehát következeskep megrövidíti önt arra az esetre, ha az árleszállást nem kívánna; inkorrektséget követ el az ön kárára. . . . Tehát megsértette őt. Azt hiszem, most már elég érthetően nyilatkoztam.

A dijoni kereskedő tátott szájál, kerekre látult nagy nyitott szemekkel bámult a beszélőre. A lehetetlen helyzet, a melybe került s a melyet semmiképpen megérteni nem tudott, egészen elkabította. A mi leginkább megdöbbentette, a szolid, higgadt nyugalom, melylyel

a fiatal ember a szavakat ejtette. Valóban, Onésime Dupont azon a lássu melodikus hangon beszelt, a melylyel a klubokban meg a nemzetgyűlésen országrendítő javaslatait megtekte.

— Fiatal ember, szólt sápadtan a dijoni kereskedő, egyikünk örült vagy boldog, ez bizonyos, máskép nem lehet. S én szentül hiszem; — meg is esküszöm rá, ha kell — hogy ön az. Nem hagyom el Párist mindaddig, amig az atyjával nem beszéltem, a dolgot vele ki nem magyaráztam. A mi most velem megesett, nagyon különös, s nem hiszem, hogy más valakivel valaha megesett legyen.

Ezzel tavozott, elkabultán s úgy érezte, hogy mindjárt rosszul lesz. Csakugyan agyba is feküdt a lakásán, a Victoire szállodában, a Coq-Heron utcában.

Onésime Dupont pedig ezalatt levelet irt két tiszthelyettesnek, kik rendez segedei valának a National című új sajtó munkatársainak s a Remény klub tagjainak.

Dupont apó ellenben másnap ujra elfoglalta helyét a báróban. Őt végezte életét a racscaal elkerített rekeszben; nem kerteszkedhetett a kedvére és nem ütötte körtefákat.

— Onésime — a mint felhagyott a kereskedelemmel, — testestül-lelkestül rávetette magát a politikára, titkos klubokat alapított és háromszor rakódttatta meg a júliusi monarchát . . .

miatt az eljárás már folyamatban van. Hogy kik erre a tanú a főkapitány, azt először elhallgatja. Mi megmondhatjuk. Rendőrök abból a fajtából, akiknek tanuvalomását a bíróság is már nem egyszer annyira takarította, — hogy nem vehette figyelemre. Rendőrök, a kik, mikor a bíróság elé kerülnek, egy rendőrelenőrt is állítanak közelükbe, hogy úgy vallanak-e — no úgy, a mint a Perczel—Rudnay-féle rendőröknek vallani szokás.

Kardhordó Árpád, a vasárnap délutáni négyülés vezérrendezője, a következő sorok közlésére kérte fel Rudnay főkapitányt és a kormányparti sajtó közleményeivel szemben többek közt lapunkat is.

Nyilatkozat.

Egyes lapokban olyan hírek láttak napvilágot, melyek nem felelnek meg a valóságnak. Így nem igaz, hogy én a szocialista szaktisztület közzé nemzeti lobogót akartam kiosztani. — mert hisz ismerem a szocialdemokratákat s tudom, hogy ők sohase vonultak s nem is vonulnak fel a nemzeti lobogó alatt, tekintve nemzetközi voltukat. Én csakis 30 zászlót vivő polgárt szolgáltattam fel, hogy álljanak a menet végére, hogy a menet elejét és végét a nemzeti lobogók sokasága díszítse. — Ez meg is történt a nélkül, hogy valami rendellenesség vagy veszekedés történt volna. Továbbá az sem felel meg az igazságnak, hogy én visszavonultam. Én egy kis ideig a lobogók mellé állottam, hogy a polgárság egy részét hatul koncentráltam; azután kiálltam a sorból s néztem a hőmpölygő néparadat sokaságát s daczára annak, hogy a parlament mellett néztem végig a tömeg elhaladását, nem láttam a sokat hangoztatott nemzeti lobogó széjjel tépését, a mely különben sem egyéb, légóli kapott koholmánynál.

Az én régi sovinszocializmusomnál fogva különben is, ha a zászlóértés esete ennforgott volna, ezt bizonyára az illetőn megtoroltam volna. Nem olyan híve vagyok én a 48-as pártnak; ki — mint néhány lap írta, egy kis larmára félrehúzódtam volna akkor, amidőn nemzeti lobogó van a kezében; hanem becsületének megóvásáért még saját életem kockáztatásával is sikra szállok.

Kardhordó Árpád.

KÜLFÖLD.

Osztrák kiegyezési bizottság.

Bécs, jan. 16. A kiegyezési bizottság ma délelőtt tartott ülésén, amelyen jelen volt Thun gróf miniszterelnök, Kaizl pénzügyminiszter és Witte vasutügyi miniszter tárgyalás alá vette a reichsrathban képviselt királyságok és tartományok és az osztrák magyar vámtérület többi részei között való áruforgalom statisztikájáról szóló törvényjavaslatot. A részletes vita után az 1 k-nál

Lecher szólt fel. Politikai szempontból fölöttébb aggasztónak tartja a törvényjavaslat 9 §-át a mely a vasuti és postahivataloknak jogot ad a tartalom ellenőrzésére, illetve a a szállítás megtagadására. Elismeri az Ausztria és Magyarország között való áruforgalom statisztikájának szükségességét, de ennek a statisztikának nem szabad közönséges lennie, hanem csakis Ausztria is önállóan a maga statisztikáját, a hogy Magyarország is önállóan rendezte a statisztika ügyét a 80-as évek óta. A vámszövetség XI. cikkének tartalma teljesen összeegyeztethető a statisztika önálló szabályozásával. Az önálló statisztika mellett szól az a körülmény, hogy a magyar statisztika hibái közönséges esetben az osztrák — statisztikát is veszélyeztetnék és politikai oktalanság volna, ha az áruforgalom fontos kérdéseiben megengednék, hogy kártyánkba nézzenek. A törvény tetemes pénzbiroságok terhe mellett kötelezővé teszi az áruk átvételeinek hogy a magyar áruvalomásokot fölülvizsgálják és helyességükert szavatoljanak, illetőleg a valomásokot kiigazítsák. Mithogy a magyar nyelvet valószínűleg csak ritkán setben bírják a Magyarországból eredő áruküldemények atve-

vői, ebből új nyelvkérdés származik. A politikai fejlődés legújabb stádiuma előterbe állította azt az eshetőséget, hogy a kereskedelmi és vámszerződés csak 1903 végéig fog fennállani és akkor is csak a gazdasági közösségnek nem igen megfelelő alakban. Az önálló statisztikának nagy értéke volna, a mennyiben lehetővé tenné, hogy az 1903-ban bekövetkező szakadás esetére való előkészület ideje ne muladjék el hasztalanul. Szólvégül aggodalmának ad kifejezést amiatt, hogy a kormány esetleg a 14. §. alapján szándékozik életbeléptetni a statisztikáról szóló törvényt. Ez ellenkezik az arustatisztikára nézve Magyarországgal kötött egyezmény 21. §-ával, melynek kötelező ereje kimondottan arról a föltétellel függ, hogy a végrehajtásához szükséges intézkedéseket alkotmányosan jóváhagyják.

Szólvégül kérésére fel 1-kor felbeszárítja fejtegetéseit s a bizottság legközelebbi ülésén folytatja beszédét.

A legközelebbi ülés idejét holnap teszik közzé.

Színház.

A kis herceget, L e c o q bájos zenéjű operettjét elevenítette fel a debreczeni színház tegnap este, kis számu közönség előtt. »Folyik az orra vére«, »Tilos az asszony« és a többi most is megtették hatásukat s magángszereplők, énekkar és zenekar összhangzatos, jó előadást produkáltak.

Különösen ki kell emelnünk K a p o s s y József, ki szépen énekelt s nagyon szolidul és sikkesen játszott s különösen a 3. felvonás pánczéruhájában bájos jelenség volt.

R, S e r f ő z i Zsuzsi is szépen énekelt és jól játszott Parthenay hercegnő szerepében.

Sok dicséretet érdemel M e z e i is, mint M o n d l a n d r y, kitűnő énekéért s jó játékaért.

A nevetetnivalóról S z i k l a y, mint Trimus és L o c s a r e k n e, mint igazgató nő gondoskodtak bőszégesen.

— a — a.

Táviratok.

Nincs béke!

Budapest, jan. 19. (A Debr. ered. táv.) Érk. 3 órak r. Eszterházy az éjjel Budapestre visszaérkezett; nem intervjuoltatta magát senkivel. Incidens újabbán nem történt.

A békétárgyalás egész delőlött folytonosan tartott. A mai napon kiszivárgott politikai hírek a lehető legrosszabbak.

A békére sokkal kevesebb a kilátás mint eddig volt.

Katonai küldöttségek Bécsben.

Bécs, jan. 18. Goluchowski gróf külügyminiszter ma délután fél óráig tartó kihallgatáson fogadta a porosz katonai küldöttséget.

Bécs, jan. 18. A Kexholm-féle orosz testőrgyalogsági ezred küldöttségének tagjai, nevezetesen: Dolgorukov herceg tábornok, Petrov ezredes, egy százados, egy hadnagy és egy őrmester, holnap délután érkeznek ide, hogy a királynak 50 éves ezred-tulajdonos jubileuma alkalmából szerencsét kívánjanak. A küldöttség a Burgban fog lakni a király vendégeként.

H I R E K.

Farsangi naptár.

Január 21. Függetlenségi-kör bálja »Bika« disztermében.

Január 28. Polgári-kör bálja »Bika« disztermében.

Január 29. Az Iparos-kör táncvigalma az »Arany Bika«-ban.

Február 14. Jogász és tisztviselőkörjelmez estélye »Bika« disztermében.

Február 1. A filléregylet theaestélye »Bika« disztermében.

Február 4. A máv. altisztek táncvigalma az új műhelytelep csarnokában.

Február 25. Az izr. jótékony »Bika«-disztermében. »Bika«-mulatsága a »Bika«-disztermében.

A »Függetlenségi-kör« bálja.

E hó 21-én azaz szombaton este, kedélyes magyaros mulatság színhelye lesz a »Bika«-diszterme. Akkor tartja a »Függetlenségi kör« szokásos bálját, melyre összesereglik Debreczen város polgár családjainak színe, java. Nincs oly bál, mely látogatottság tekintetében vetekednék a »Mik«-bálunkkal. Egyedüli a sok között, mely híven megőrzi romlatlan egyszerűségét s egyszerűségében is vonzó voltát. Ifjak s leányok egyébről sem beszélnek már most, mint e mulatságról. Lázas sietséggel dolgoznak a gondos mamák a báli toilette beszerzésén, a szende arczu leányok pedig örömtől repesve próbálgatják, özegetik... más meg ne hallja, — vajjon ott lesz-e »Ö«. Igen, ott lesz minden deli debreczeni ifju s azok közt bizonyára megtalálja minden kis leány az »Ö« választottját!

A rendezőség ez alkalomra díszes tanczrendet készített, mely... no de nem árjóm el milyen lesz... egy kis türelem szombatig s akkor majd meglátjátok bájos arczu tüzes szemü leányok! — A viszontlátásra!

* **Teljes tanácsülés.** A városháza nagytermében ma d. e. gr. Degenfeld József főispán elnöke alatt teljes tanácsülés volt. A tanácsülésen folyó ügyek kerültek tárgyalás alá.

* **Közgyűlés.** A »Debreczeni jogász- és tisztviselő-kör« f. évi január 29-edik napján (v a s á r n a p) d. e. 10 órakor, saját helyiségeiben évi rendes közgyűlést tartja, melyre a kör tagjait tisztelettel meghívja. — Debreczen, 1898. január 16. Lengyel Imre alelnök. — A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki jelentés. 2. A zárszamadás megvizsgálása. 3. A jövő évi költségeloirányzat megalapítása. 4. Alapszabály módosítás. 5. Esetleges indítványok tárgyalása. 6. A kör tisztviselőinek, az igazgató-választmányának és a számvizsgáló-bizottságnak megválasztása.

* **Meghívó** a debreczeni evang. »Filler egylet« által 1899. évi február hó 1-én, azaz szerdán, az »Arany Bika« disztermében jótékony célra rendezendő zártkörű tánczvigalommal egybekötött thea-estélyre. Befélt-dij személyenként 2 frt. Család-jegy 3 személyre 5 frt. 4 személyre 6 frt. Ez összegbe az e célra felkelt fiatal hölgyek által felszolgált thea- s hideg ételek ára is bele van számítva. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók Benyáts Emil, Békés Lajos, ifj. Gyürky Sándor, Szent-Királyi Tivadar, Zador Lajos urak irtetében és az estély napján a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. A Filler-egylet választmányának: Géressy Kálmáné, elnök. Ormós Gaborné, alelnök. Handtel Vilmos, pénztáros. Materny Lajos titkár. Laszgalner Kálmán, főrendező. Benyáts Emilné, ifj. Boczkó Samuelné, Forgách Károlyné, Füleky Pálné, Hármath Gergelyné, Harsányi Istvánné, Jánosy Józsefné, Materny Lajosné, özv. Mentze Henrikné, Náday Rezsőné, Paraszkay Gyuláné, Raics Lajosné, Róth Jánosné, özv. Springer Józsefné, Tamásy Béláné, Textorisz Viktorné Thieszen Arthurné, Wagner Györgyné, Zatorszky Istvánné, Zjmermann Gyuláné választmányi tagok.

* **Néplázadás Ujszentannán.** Aradról írják: Ujszent Anna községben véres zendülés volt tegnap, melynek 6 hálottja s több sebesülte van. A délvidéki földművelők gazdasági egylete ugyanis fiók-egyesületet állított nemrégiben a községben s elnökeül Wittmann Jánost, a kerület orsz. képviselőjét választották. Páris szolgálatról aztán azon a czímen, hogy a tagok szocialista tanokat hirdetnek,

feloszlatta az egyesület. A tagok — többnyire földmives munkások — nagyon elkeseredtek a szolgabíró eljárása miatt felelősséggel is éltek. Lappangó dühök végre tegnap elementáris erővel tört ki. Bíró választás volt a faluban s a szolgabíró minden képzelhető eszközt felhasználva megválasztotta jelöltjét a feloszlátottak jelöltjével szemben. A nép erre méltatlankodni kezdett, majd néhány korifeus biztatására megtámadta a városházát, hogy az új bírót megölje. — Az előjárók gyorsan csendőrökért küldtek, akik békés eloszlásra hívták föl a népet, mely nem engedelmeskedett. A csendőrök erre tömeg köze lőttek. Negy férfi és két asszony az első sortűz után halva bukott a földre. A nép dühe irtózatossá mértékben fokozódott, mire a csendőrök újból tüzeit; most tizenhatan sebesültek meg. Velőszakgató nálalordítás töltötte be az egész falut. Siró jájveszékelt asszonyok, férfiak kerestek az áldozatok közt hozzátartozóikat. A helyzet ekkorra már annyira fenyegetővé vált, hogy az előjáró Aradra táviratozott katonaságért. A 33-ik gyalogezred egy százada külön vonattal nyomban elindult Szent Annára.

* **Rablótámadás az utcán.** Mint N. Váradról nekünk írjak tegnap késő este nagy riadalom keletkezett ott a Kis-körös utcán. A Nagy Károly-fele korcsmából ijedt segélykiáltás hallatszott:

— Rabló! segítség! rendőr!

Az történt, hogy Nagy Károly korcsmárosához beállított Kralík János rovott multu züllött timárlegény s két forintot kért kölcsön. A korcsmáros ismervén a legény hársáros, garázda természetét, csakhogy szabaduljon tőle, odaadta a két forintot mire Kralík eltávozott. Csakhamar azonban vissza tért durva, erőszakos módon támadt Nagy Károlyra!

— Adjon még két forintot, mert azt elveszítettem.

— Keresse meg — volt a válasz.

A korcsmáros otthagya szó nélkül a kissé ittas embert, hogy az ajtókat bezárja. Alig vette föl azonban a kulcsokat, Kralík böszülten nekiugrott, két erős markával fojtogatni kezdte majd revolvert rántott ki a zsebéből s Nagy mellének szegezte. A segélykiáltásokra odasietett Ladányi Sándor rendőr aki kiütközött a fegyvert a támadó kezéből, de nem tudta ártalmatlanná tenni. A hatalmas erejű timárlegény földre gyűrte a rendőrt s a nyakára térdelve ütötte, fojtogatta. Kisvártatva aztán segítség érkezett és a rendőrt kiszabadította kellemtelen helyzetéből. A dühöngő embert erre megkötözték s bekesítették a kapitányságra, — honnét átadták a kir. ügyészségnek.

* **Krivány Aradra szállítása.** Krivány Jánost, az aradi árvapénz hírneves sikkasztóját — mint tudósítók táviratozza — ma szállítják Bécsből Aradra. Az ügyészség megette az intézkedést Krivány elszállítására nézve kijelölve neki a megyei fogház 13 sz. földalatti zarkáját.

* **Egy munkás szerencsétlensége.** A gépjavitó műhelynél tegnap újabb szerencsétlenség történt. A kazánkovács műhely egyik alkalmazottja, egy 23 éves fiatal ember, ki olajozó volt a műhelyben s épp az olajozást teljesítette, véletlenül hozzáért a villamos vezetékhez. Az áram abban a pillanatban irtózatossá erővel hajította el a fiatal munkást, úgy hogy több mint husz lépésnyire, egészen a másik műhelyszobába esett. A szerencsétlen ifju eszméletlenül terült el, feje, melle beszakadt. Az első segélyben dr. Kenyeres Elek, a műhelytelep orvosa részesítette, a ki azután, a munkás hozzátartozóinak kívánságára, lakására szállította a szerencsétlen ifjut. Állapota rendkívül veszélyes, úgy hogy életben maradásához már reményt sem fűznek az orvosok.

* **Kőművesek sztrájkja.** A kőművesek sztrájkja dacára a városháza átalakítási munkálatainak nem szenvednek rövidséget, a mennyiben a főmérnök tegnap tett nyilatkozata szerint az átalakítással febr. 1-jére tel-

jesen készen lesznek. A sztrájkolók tehát törekvésük reménye nélkül állanak annyival is inkább, mert a mesterek és építésszek kívánságait teljesíthetetleneknek tartják. Még pedig azért, mert ez esetben a leggyengébb munkás napi díja egy külön órával 2 frt 4 krt tenne ki, jobb munkásnál pedig megkétszereződne ez az összeg. Az építésszek és mesterek érthetetlenek tartják, hogy miért állottak elő a munkások egyszerre ilyen nagy követeléssel, holott a szorgalmas munkást ok mindig busasan megfizették. A kaszárnya építése alkalmával is más vidékről egész csomó ajánlat jött csoport munkásoktól és bár kedvezőbb feltételekkel alkalmazhatták volna őket, nem tették, csakhogy a debreczeni kőműveseknek téli időben is keresetet biztosítsanak. — Öránként 12—14 krt fizettek. Valószínű, hogy a vállalkozók és munkások közt a megegyezés létre jön s a sztrájk rövidesen véget ér.

* **Egy gazember-palánt.** Az elvetemültségnek ritka s talán példátlan esete történt tegnapelőtt este városunkban. Egy fiu, kiből — úgy látszik — minden emberi érzés kihalt két fogott apjára s megakarta ölni. Nagy János kőműves-segéd, a lelketlen gyermek, ki tegnap délután hazatérve apja házába, apjával heves szóváltásba elegyedett. Az apa min-kép esirította feldühödött fiut, az nem hallgalt rá, sőt még ingerlékenyebb volt, mikor apja feléje közeledett. A heves, izgatott szóváltás mindinkább fokozódott s Nagy János annyira megleledk-zett magáról, hogy előrantotta zsebkését és apjára rantott. Az öreg ember látva a veszélyt, birokra kelt fiával, miközben segítségért kiáltott. Az apa minden erejét összeszedve védekezett fia ellen s a kegyetlen fiu ilyen módon nem sebezhetette meg öreg atyját. A segélykiáltásokra a közelben lakók odasiettek s kiszabadították az öreg Nagyot a dühöngő fiu kezei közül. Ekkor láták csak, hogy a fiu keze véres. Duakodás közben kezét a késsel súlyosan megsebezte. A rendőrség a gonosz fickót letartóztatta.

* **Népkönyvtárak Csanád megyében.** D a r a n y i Ignác földmívelésügyi miniszter, mint a Kei. Ért. jelenté, Csanád megye alispánját értesítette, hogy M a g y a r - B a n b e g y e s, S a j t é n y e s K i s drátos községekben népkönyvtárakat állít fel. A népkönyvtárak részére 600 kötet könyv és a hozzá való könyvszekrény már el van küldve.

* **Az állandó országház kupolacsarnoka** minden szombaton d. e. 10 óratól 1 óráig tekinthető meg. Belépő jegyek az állandó országház építési Végrehajtó Bizottság műszaki ellenőrségénél (Akadémia-utca 18. sz., építőiroda l. emelet) 40 fillérért válthatók. Más napokon a belépő díj személyenként 1 korona.

* **Szinész és kritikus.** Kellemtelen incidense volt nem régen Barabás Ábelnek, a Kolozsvártól megjelenő «Ellenzék» munkatársának Szerdahelyi Ferenczcel, az ottani Nemzeti Színház tagjával. Egy éleshangú kritika jelent meg az «Ellenzék»-ben és Szerdahelyi a viszontkritikának azzal a szokatlan formájával válaszolt, — hogy inzulitatta Barabás Ábelt. Az ügy lovagias jegyzőkönyvekkel, nyilatkozatokkal és becsületbiróságokkal folytatódott és a napokban a kolozsvári járásbíró előtt ért véget. Salamon bíró becsületértéért 50 frt pénzbírságra ítélte Szerdahelyi Ferenczcel, míg Barabás Ábelt felmentette.

* **Gyanus bor a Hegyalján.** S.-A.-Ujhelyről írja levelezőnk: A borhamisítás megállítására céljából Tokaj-Hegyalján vizsgálat folyik. A kassai vegykerület állomás kiküldöttjei, Zalka Zsigmond és Reimlinger Karoly segédtanár, továbbá Barthos József főszolgabíró, Nemes Sándor szolgabíró, Schön Hugó dr. vármegyei tb. főorvos és Schmidt Lajos rendőrtanácsos S.-A.-Ujhelyen nyolcz, Sáros-patakon pedig öt borke eskedő pinczejében

borvizsgálatot tartottak. A legtöbb pinczéből bormintákat vettek, melyeket a budapesti borvizsgáló bizottsághoz küldtek.

* **Uj főrend.** Báró Bánffy Dezső miniszterelnök előterjesztésére a felsége Beretvás Endrét a főrendiház életfogytiglan való tagjává nevezte ki. Az Uj főrend a felszámolásban boldogult Országos Bank idejében sokat emlegetett finanszkapacitás, a ki ujabban Heves vármegye közgyűlésén keltett kiro-teltűnést földosztó beszédével. Egy kormányparti lap «R e b u s z» cím alatt közli ezt a kinevezést amit megfejt az uj főrend esketési anyakönyve, a hol az egyik tanu Bánffy Dezső miniszterelnök.

* **Az emberirtó.** A pálinka... ez a veszedelmes emberirtó, a napokban — mint levelezőnk írja — egyszerre három áldozatot követelt. Három koldus, három szegény Lázár, aki alamizsnából tengette életét, kenyér helyett pálinkára költötte azokat a filléreket, miket az emberek könyörületből vetettek oda nekik. Kudlik János, Havay Anna és Makai Antal budapesti lakos a három szerencsétlen, kiket halva találtak lakásukon. Az első kettő az ujbudapesti gyárutca 61-ik, a harmadik a Rákóczy-utca 37 számú házában lakott, egy-egy nyomoruságos kis kamrában. A három holttestet a bonczoló intézetbe vitték s a rendőrség rendelkezésére fel fogják bonczolni. Ezen kívül két más szerencsétlenség is történt melyeket az áldozatok részegsége okozott. Kasnyik Gusztáv 40 éves napszamos ma reggel erősen bepálinkázott és részegen fogott munkához a rákosi rendező-pályaudvarban. A mint a sinek közt támoigott, egy tolatómozdony elé került, mely elűötte. A szerencsétlen ember karját, lábát törte és egyéb sérüléseket is szenvedett életveszélyes állapotban került a Rókus-kórházba. Még rosszabb vége lett a másik szerencsétlenségnek, melynek áldozata Takács István 63 éves loápoló, már meg is halt. Reggel annyit szedett magába a pálinkából, hogy csaknem teljesen öntudatlan állapotban ment a lovak közé, a Szerdahelyi-utca tizenkettedik szám alatt lévő istállóba. Itt nem tudott magára eléggé vigyázni és így történhetett, hogy az egyik lo hómlokon rugta, — Bezuzott fejével, halva találtak meg a lovak lábainál. A bonczolóintézetbe vitték.

* **Kabát lopás.** A tegnap esti gazdász báli sokáig emlékebe fog maradni Siegfried Lajos debreczeni lakosnak. A gazdasági intézetből kocsi ment a bálba s mikor megérkezett értékes téli bundáját a kocsiiban hagyta. Néhány perc muva visszatért, de a bundának laba kell, mert sehohsem találta. A lopással egy kocsi gyanúsítanak, a ki szekerevel a Bika mellett állott s a kocsi megérkezése után azonnal elhajtotta. A rendőrség értesítette az esetről a derecskei csendőrséget, hogy az illető kocsi ellen indítsanak nyomozást.

* **Vörös kakas.** Nagy tűz pusztított e hó 11-én Torna községben. A dühöngő elemnek 10 ház és számos gazdasági épület lett martalékává. A kar nagy, mert a leégett épületek közül alig 1—2 van biztosítva. A tűz keletkezése ismeretlen.

Füszeres előadás.

ujdonsült detektívek számára.

A rendőrségnek, mint minden évben, az idén is tartanak a detektívek számára előadásokat. Az első előadás a napokban volt, amikor is Szombafalvy detektívfőnök tartott példakkal fűszerezett előadást.

Engedjek meg, hogy ez alkalommal a következő fűszeres előadást ajánljam Szombafalvy detektív főnök ur figyelmébe, talon hasznát veheti a következő tanórán.

Tisztelt uraim!

Tegnap előadásom alkalmával főleg azon kérdés tisztázására szorítottam, hogy mi egy detektív? Arra az eredményre jutottunk, hogy a detektív oly állami közeg, a mely tapintat és kellő udvariaság határain belül, s a rendőrség egyenruhasításáról szóló intézkedés határain kívül rendőri működést fejt ki. Most pedig rövid fejezetekbe foglalva

előadom a példákkal fűszerezett kis detektív-katét...

Kérdés: Milyen a jó detektív jellegzetes külleme?

Felelet: A jó detektív külleme borotvátlan.

K. Van-e tiszta gallérja a detektívnek? F. A detektívnek nincs tiszta gallérja.

K. Pofoz-e a detektív? F. A detektív pofoz.

K. Kit inzultal a detektív? F. A detektív mindekit inzultál a ki él.

K. Tapintatos-e a detektív? Mondjon erre példát.

F. A detektív tapintatos. Példa a detektív egy agyonütött embert talál. Irasából megállapítja, hogy Kovács Istvánnak hívták, s Hegedű-utca 4. sz. alatt lakik. A detektív elmegy Hegedű-utca 4. sz. alá s Kovácsnétól megkérdi:

— Ön özvegy Kovácsné? Kovácsné tiltakozik, hogy ő nem özvegy, mire a detektív finom mosollyal megjegyzi:

— Özvegy mert most ütötték agyon az urát.

Ez a megijedés elkerülése céljából történik, s röviden óvatossági eljárásnak nevezetik.

K. A detektív titokban illatozik? Mondjon erre példát.

F. A detektív titokban illatozik. Példa az ibolya.

K. Mi tiltja a detektívnek nevét megmondani?

F. A detektívnek szerénysége tiltja nevét megmondani.

K. Minek néz ki a detektív? F. A detektív detektívnek néz ki.

K. Fölismerhető-e a detektív s ha fölismerhető mily távolságról ismerhető föl?

F. A detektív fölismerhető. Már tíz angol mértföldnyi távolságról ismerhető föl. Gyöngye látásuk csak tízezer lépésről ismerik föl a detektívet. Vakok pedig kétszáz méterről.

K. Mit, hogy mi né történjék? F. A fejét; hogy meg ne santuljon.

Most pedig, uraim, öltözzenek polgári ruhába s valjanak detektívek.

Ez, azt hiszem elég megfelelő tanfolyam tervezet.

CSARNOK.

ALKUDOZNAK.

Alkudoznak read, hazám, Sok nagy fiad, alkudozik: Egyik adna jogaidból, A más ahhoz ragaszkodik.

Egyik imádata tárgya: Arany borjú, husos fazék; A másik szent ideálja: Szabad haza, függelleuség!

S. tudod, hazám, — oh, be fáj ez! Melyik győz e kufarságba? Az, melyik az aranyborjú, S husos fazekat imádja.

Az, s ki tudja, jön még idő, Hogy a magyar itt mezejje:

Hogy ez alkuban győzhessen A szabadság szent eszméje?!

Krónikás.

Neumann: a főapó.

— Egy epizód a 19. századbeli nagy hadjáratból.

Elmeséli: Egy kortárs.

Dél felé volt, mikor az osztály az erdő széléhez ért. Ott szemben feküdt a fa, mit el kellett foglalnunk. Szépen szállott fel a füst pár kéményből.

Az esőből, mely alig három hó előtt itt uralkodott, általában véve nem volt sok fedezhető. Mindazonáltal Wimmerlich kapitány, Neumann főapóval több lyukat furatott, hogy a talaj nedvességi fokát megállapítsa. Ezt csak két és egy negyed méter mélyben találtak.

— Jól van — szolt a kapitány. Mégis lehetett az arczán világosan olvasni a rosszul elrejtett fel-lelem nyomait.

— Neumann! — kiáltott a vitézek haktott hangjával, — Neumann merre vonul el a szel?!

Ez többszörösen megnyalta a bal mutatóujjat és feltartotta a magasba. — Utoljára is szelet veit felfedezni.

— Hm! — mormogott Wimmerlich elégtelenül — ellenszel! Lufsrít mellett káros hatással van a tüdőre!

Mesze az erdőnél mozgás látszott. Álmos posztok, kik a többiek déli nyugalmát őrizték. De ő nekik nem volt szabad, bennünket észrevenniök. Ez jutott vezetőnknek is eszébe.

— Nem érez valaki ingert a kőöregre? — fordult azután gyorsan hozzánk.

Néma csend!

— Semmi faradtságot az alé-tben.

— Senki.

— Vagy a nyelésnél?

— Nem!

— Van-e valakinek hajlandósága a rheumatikus jelenségekre?

— Senkinek!

— Akkor Isten nevében: «F e k ü - d j ! ! »

Ezt nem kellett nekünk kétszer se mondaní. Kicsomagoltuk plaidünket, melyet összeszujjazva a bal vállunkon hordtunk és magunk elé kiterítettük. Csak rövid ideje volt ezen áldásos, jótékony intézmény a seregbe bevezetve. Ezáltal el lesz kerülve a betegségokozó érintkezés a pusztafölddel és hozzá megvan a biztos adat: egy jó plaid azaz köpeny birtokában lenni!

Mindnyájan éreztük, hogy az döntés órája közel van. Michelsbrunn falut a mi osztályunknak kellett elfoglalnia. Most még nem szállta meg az ellenség.

Feszülten figyeltünk a többi parancsra: — Lehuzni a csizmákat!! — hallatta a mi derék vezérünk.

Igy történt.

— Neumann! nézze kérem meg mind egyik lábát.

Ő megtette. Baljában selym, jobbában antiszeptikus flastrom volt. Egyetlen katonára szorult ezek egyikére. Tévedésből dugóhúzótt tette a csizmájába, mely a kora reggeli jelentkezésnél sem lett bejelentve. A kapitány megintette az őrmestert.

A lábtü újra fel lett véve. Kettős távcsővel, egy fa mögött elrejtözve a kapitány leste az ellenséget. A nap a Zenitben állott. Az ég felhőtlen volt.

— Hm! — fordult a mi kedvelt vezetőnk hozzám, — szívesen atkúldenék patonim-et jobbra oda át, de embereim nap-szurást kapnak. Talán lenne ön szíves hadnagy ur? ... De kis fatölépésben, szabadna ker-nem! ...

Egy félóra múlva azon jelentéssel jöttem vissza, hogy a keleti erdőszel eddig csak gyengén van megszállva és Michelsbrunn úgy volna bevehető, hogy emberélet nem esne áldozatul.

— Köszönöm! — Neumann Sándor szolt. — Én azt hiszem, ideje lenne az előre nyomulásnak. Mert különben az ellenség szállja meg Michelsbrunn.

— Mit gondol? Ebben a hófokban? Elfelejtette már, hogy Beermann rezervista freite tegnap oldalszurásról panaszkodott? Azt hiszi, hogy nekem lesz kedvem a bajor támarában (országház) mint század-kinzó pelengéretétni magamat? Egy megsemmisítő pillantást vetett felém és én hallgattam.

Mos: meghagyta a mi kapitányunk Lehman kürtösnek, hogy altatódalt fújjon. Csodálatraméltó pianissimó, fújta ez az ő általa szerzett variációkat e jel: »Schlaf in Ruh« — felett és Meier dobos álomszerűen kísérté hal-kan a dobos.

Nemsokára mély, egyöntetű horkolást lehetett hallani. Az osztály aludt. Miután a kapitány az egyéves Weinberger Mörícöt, ki legtovább maradt ébren és verseket költött, külön seregményvel Rubinstein: »Jó estét jó éjszaka!« dalával elaltatta a paját tüztünk a legközelebbi tölgyről és Neumann, a kapitány és én az emberek orráról a legyeket hajtottuk. Az alvó hadiak a béke megindító képét nyújtottak.

— Ezalatt megszállta, mint azt én előre látam, az ellenség a falut.

Hirtelen így szolt Wimmerlich kapitány:

— Neumann! mutassa az ön zseblégerőjét.

— Mi, tegnap óta esett? Talán még zivatarban is lesz részünk!

Észrevehetően rancolta a homlokát:

— Emberek, fel az esernyőket!

A parancs újra életet hozott a nyugvó emberekbe. Mindegyikünk igyekezett az esernyőt M/98 lecsatolni és a sisakra a taréj helyett fecsavarni. A bluz harmadik gombján megerősített zsinór segítségével össze és felnyitni is lehetett.

Kelétről csakugyan látszott felhő. Vezérünk perceről-percre nyugtalanabb lett. Még az esernyő dacára is megázhattunk volna, ha esetleg jobbról jön ránk! És hozzá meg tik-kasztó meleg volt.

Hirtelen Neumann az elhatározottság arckifejezésével láttam a kapitányhoz lépni.

— Nos, mi az?!

— Jelentem alassan és kihuzta Neumann a normálórát, hogy a mi osztályunk 4 óra óta mi táplálékot se vett magához!

— Mit — micsoda?! — hebegte zavartan a főnök. — Meg nem etkezett? Hogy lehetett erről el is felejtkezni? Van készletünk?!

— Nem kapitány ur!

— Van Michelsbrunnban jó kocsmá?

A Vezérbaedekerben ez az állomás *al van megjelölve.

— Akkor fel: legények Michelsbrunnra!

A következő pillanatban a plaidok szujjazva voltak és felhuzott esernyőkkel hosszú sorokban vonultunk Michelsbrunn felé. A falutól 200 méternyire, e vezényszóra: A l i j. F ő l d r e ! a plaidok újra ki lettek terítve. Azután ekeseredett tüzelés vette mindkettéről kezdetet. De azért még mielőtt a vihar kiört, mint győztesek vonultunk be Michelsbrunnba. Volt ugyan par h a l o t t u n k, de Wimmerlich nagy szerencséjére mindanyikunknál a halál okozójai testükbe nyomultak a l e n s é g e s l ő v e d é k e k voltak tekinthetők. Sem meghülés, sem napszúrás, sőt a gyomor baj sem követelt egy áldozatot se magának.

Neumann, kinek erélyes felépés a csón sikerültéhez föltényező volt, később az arany s z v e i c z i p i r u l a t k e r e s t e z e t t K r y s t i e r f e c s k e n d ő k k e l k a p t a m e g.

W i m m e r l i c h u g y a n e z t e z ü s t b e n. En ellenben tízennégy napi szobafogságban részültém, mivel egy az én oro-szályomból tartóztóm, névelkely az én oro-szályánál üvegserépbbe lépett.

M i n d e n e s t r e a b e r r a i n t e l ő z e t e s n s z o r g o s a b b a n k e l e j t e t t e l a v a m e g v i s s g a l n o m.

Ford: Mocsary Miklós.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonátözsde.

jan. 18.

készárúzet hivatalos árjegyzései a következők

Baza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg
Bánsági ó	76	—	80	00.00—00.00
»	77	—	81	39.00—00.00
»	78	—	82	—
Tiszavidéki ó	79	9.90—10.—	—	10.45—10.55
»	76	10.05—10.10	80	—
»	77	10.15—10.20	81	00.00—00.00
Pestvidéki ó	78	10.30—10.20	82	10.55—13.50
»	79	10.10—10.35	—	—
»	79	10.20—10.20	80	—
Fehérmegyei ó	76	10.25—10.25	81	10.05—10.60
»	78	10.35—10.35	82	—
»	79	10.05—10.45	—	—
Bácskai ó	76	10.15—10.15	80	—
»	77	10.25—10.20	81	00—00—
»	78	—	82	0000—00—
Észak magy	78	—	80	—
»	79	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Fecs elsőrendű uj	70—72	8.10 8.15
» másodrendű »	—	8.— 8.05
Árpa takarmánynak »	60—62	6.40 6.40
» égetni való »	62—64	6.70 7.50
» serfözdei »	64—66	7.70 8.50
Zab ——— uj	39—41	5.70 6.05
Tengeri bánsági — uj	—	5.55 5.60
» más nemű »	—	12.25 12.75
Repce bánsági	—	—

Sertés vásár.

jan. 18.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai nehéz páronkint 320 kilogrammon felüli párja 54—55 krajczárig, közép (pönt 251—35 — kilogramm sulyban) 55—56 krajczár Könyű (páronkint 240 kilogrammig terjed sulyban) 53—54 krajczárig.

Sertés létszám: 1898. évi jan. 16-án — volt készlet 31.158 darab, 1898 jan. hónap 17-en felhajtott 272 drb, 1898 decz hónap 17-ik napján elszállított 693 darab 1898 jan. hó 18-ik napjára maradt készlet ben 30.737 darab. — A hizott sertés üzlet-irányzata lanyha.

A nagysárosi malmalom részvénytársaság mult üzleti év számadásai. Az 540,000 frt részvényitőkevel és megfelelő üzleti felszereléssel bíró egyesület bevett évi tiszta üzleti nyeresége 100,928 frt 19 krt tett ki és pedig az elhasználás által okozott érték csökkenésnek alapszabályszerűleg, 30,970 frt 15 krral történt leírása után, A tiszta eredmény felhasználására nevezve, az igazgatóság és a felügyelő bizottság azzal a javaslattal lép a február 15-én tartandó közgyűlés elé, hogy 64,000 frt fordítassék ez üzletre esedékes 19. számú szelvénynek 20 frttal való bevalósítására, 1000 frt adassék a sárosvármegyei jótékony négyeletnek Erzsébet királyné alapítvány czimén egy árva gyermek helyének biztosítására 200 frt adassék a n. sárosi közegyi elemi iskolának, az elszenvedett tűzkar alkalmából segély gyanánt, 10,000 frttal gyarapították a tisztviselői nyugdíjalap, 10,000 frttal fordították az általános tartalékalap gyarapítására.

A magyar kereskedelmi muzeum most készült el mult évi üzletforgalmának kimutatásával. A kimutatás rendkívüli fejlődésről tanuskodik ennek az intézménynek tevékenysége körében, ami annál örvedetesebb, mert ez egyértelmű a Keletre irányuló kivitelünk fel- lendülésével.

A Magy. Ker. Muzeumnak ez idő szerint 21 szervezett kirendeltsége működik a külföldi piacokon a hazai ipar érdekében, még pedig 5 kirendeltség Bosznia-Hercegovinában, 11 kirendeltség a Balkán felszígi államokban, 5 kirendeltség pedig tengerentúli piacokon, részben Ázsia messze vidékein. Ezekon kívül pedig vagy 30 állandó levelezője van a Magyar Keresk. Muzeumnak a világ minden részében. A szervezetekben ilyen szerteágazó intézmény rendkívül fontos hivatást teljesít a magyar ipar javára s hogy miképen teljesíti ezt, legjobban bizonyítják a következő számok:

A M. K. M. a hivatalos kimutatás szerint az elmúlt évben közel 3 millió frt értékű

magyar iparcikket adott el a keleti piacokon, ami az előző 1897. év 1.7 millió frtnyi összeggel szemben 1 millió frttal jóval magasabb növekedés. Ebből az óriási fellendülésből ugyszólván valamennyi hazai iparág élvez kisebb-nagyobb részt.

A bosnyák földön levő kirendeltségek forgalmára a fent említett 1 millió frtnyi gyarapodásnak egyharmad része, a Balkán államokban működő kirendeltségekre pedig két harmad része esik. Az egyes kirendeltségek forgalma legnagyobb volt Belgrádban, ahol 421.657 frtnyi magyar iparcikket helyeztek el (1897-ben 126.884 frt), Szerajevóban: 416.189 frt (256.521 frt), Bukarestben: 252.892 frt (94.980 frt), Úszkúbben: 248.537 frt, Ezekon kívül még 5 olyan kirendeltség van, melynek mult évi forgalma túlhaladja a 100 ezer frtot.

Békés vármegyében kenderkészítő telep létesítése immar végleg biztosítva van. Hogy a czél elérhető legyen Daranyi Ignác földművelésügyi miniszter a kendertermelésre bevont kisgazdákra tekintettel 12000 frt. alomszegélyt adott az áztatók létesítésére. A terv megvalósítását előmozdította továbbá egyes nagybirtokosoknak, de főleg Wenckheim Frigyes grófok készsége, melyvel az ezmet felkaroltak és a kisbirtokosoknak jó példát szolgáltatandók, magok is a termelők közé állottak.

A kendertermelő érdekeltség végleges megalakulását e hó 15-én Gyulan Lukács György főispán elnöklele alatt tartott értekezletén monddta ki. Az értekezleten Wenckheim Frigyes gróf, Wenckheim Dénes gróf, Pfeiffer Antal nagybirtokosok, Békés, Doboz és Veszto községek közbirtokosainak megbízott képviselői és ugyanezen községek előjárói vettek részt. Az értekezlet konstatalta, hogy a termelési érdekeltség — mintegy 1000 kat. hold, fele részben kisbirtokosokból, fele részben közép es nagybirtokosokból — összejtött; végleg kimondatott, hogy a kender beváltó és kikészítő telep Békés község külső határában a Gyepes csatorna balpartján létesítetik s hogy az építkezések azonnal megkezdendők, ugy, hogy a gyár elep még 1899-ben megkezdí működését. Végül végleg megállapították a kender termelési es beváltási feltételeket, nevezetesen hogy a szállított kenderért métermázsanként 2 frt-20 krajczárt fizetnek. A kender kikészítési telep költségei mintegy 35 ezer forintra ragnak.

A kendertermelésnek és kenderkikészítésnek Békés vármegyében ilyképp megindult fellendítése nagy közgazdasági előnyökkel kecsegtet. A gazda megszabadul az egyoldalú magtermelés nyűge alól s gazdálkodását belterjesebbé, többoldalavá, jövedelmezőbbé, teheti, a mezőgazdasági ipar egy új iparaggal gazdagszik.

A munkások a kendertermeléssel járó okozottabb es a magtermés időszaki munkálataival (az aratással) össze nem eső új munkához jutnak; a kender kikészítés körül pedig

állandóan, télen is nagyszámu munkás lesz foglalkoztatható.

Az eredményes kezdeményezés tehát ugy általános közgazdasági, mint különösen szocziális szempontból egyaránt nagybecsű.

A hazai üvegipar súlyos válsága már ismételten képezte nyilvános megbeszélés tárgyát. Magától értetődik, hogy a válság nem kerülte ki a kormány figyelmét sem és a kereskedelmi miniszter már régebben foglalkozik behatóbban azzal a kérdéssel, mily módon lehetne a hazai üvegipar helyzetén gyökeresen szenteni. Ezen tanulmányok során az esetleges allami actio szempontjából szükségessé válván az összes hazai üvegyárak szakértői megvizsgálása és becslése, Dániel báró miniszter — a mint a Bud. Tud. értesül — e czélra Németország egyik legelső üvegipari szaktekinélyét hívta meg szakértőül, a ki most itt időzik Magyarországon és két melléje adott elfogulatlan pénzügyi szakértővel tekinti meg az egyes gyárakat. A szakértői szemle körülbelül egy hónapot fog igénybevenni, azután következnek a konkrét tárgyalások, hogy a válságnak tavaszra már lehetőleg eleje vétessék.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztárnál egy orvosi állás lemondás folytán üresedésbe jöven, arra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állásra, mely 400 frt évi fizetéssel van egybekötve, pályázhat bármely helyben lakó, gyakorló-orvos.

A megválasztandó orvostól megkivántatik, hogy lakását a Péterfia-utczai kerületbe, vagy lehetőleg annak közepébe helyezze át.

Pályázók kérvényökbe kijelenteni tartoznk, hogy a pénztár alapszabályai-ban és az 1891 évi XIV. t. cz.-ben foglalt az orvosok működésére vonatkozó rendelkezéseket ismerik s azoknak magokat alávetik.

A pályázati kérvények 1899 január hó 25-ik napja déli 12 óráig Berger Jenő elnökhöz nyujtandók be.

A megválasztott köteles lesz, f. évi február 1-én állását elfoglalni.

Debreczen, 1899. január 19.

A ker. betegs. pénztár igazgatósa.

Meghívás.

Az „Alföldi takarékpénztár Debreczenben“

1899. évi január hó 22-én délelőtt 10 órakor,

a „Kereskedelmi Akadémia“ disztermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tisztelt részvényeseit ezennel meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése az ujonnan kibocsátott részvények elhelyezéséről.
2. Az alapszabályok módosítása.

Az igazgatóság.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA
DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Arjegyzékek

Müsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivék, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben

Ez az év
Féltve
Nagyedve
Egy hónap

Azt

mikor v
jelensége
és fizika
indító e
valósítás
nyek elő
teteit,
valaki a
keztetés
kor belek
öröklők
olyan v
bernek
bad ;
az emb
tennők
szabad
fertőzöt
porába
fénykör
mi evve

En

tunk el
mindazon
vel —
közérkö
sők vag
emberi,
tóságun

Jóte

Kor
sege, me
tekonysá
ról az is
sét : ne
jobb kez

A
egyesület
a jótéko
teljesítik
mellett,
többet.

A j
telet a k
muk ilye
nemes é
kerüli a
tetést s
leendő j

A
már a g
tömege i
hiresztel
ség kö
jót tenni
konyság
otthon n
retét cs
áldoztok
rntok.